

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

Facultatea	Drept și Științe Administrative
Departamentul	Drept și Științe Administrative
Domeniul de studii	Științe Administrative
Ciclul de studii	Master
Programul de studii	Management și administrație europeană

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	Procesul bugetar al Uniunii Europene				
Anul de studiu	I	Semestrul	2	Tipul de evaluare	Colocviu
Regimul disciplinei	Categoriza formativă a disciplinei DSI – Discipline de sinteză; DAP – Discipline de aprofundare, DC – complementară				DAP
	Categoriza de opționalitate a disciplinei: DOB – obligatorie, DOP – opțională, DFA - facultativă				DOP

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	2	Curs	1	Seminar	1	Laborator/ Lucrări practice		Proiect	
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	28	Curs	14	Seminar	14	Laborator/ Lucrări practice		Proiect	

Distribuția fondului de timp pe semestru	ore
II.a) Studiu individual	55
II.b) Tutoriat (pentru ID)	
III. Examinări	2
IV. Alte activități (precizați): informare, documentare, studiu, analiză, elaborare teme	40

Total ore studiu individual (II.a+II.b+III)	95
Total ore pe semestru (I.b+II.a+II.b+III+IV)	125
Numărul de credite	5

4. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale/generale	CP1. Promovează cunoașterea și însușirea de către studenți masteranzii a procedurilor bugetare publice din țările membre ale UE
Competențe transversale	CT1. Îndeplinirea la termen, în mod riguros, eficient și responsabil, a sarcinilor profesionale, cu respectarea principiilor etice și a deontologiei profesionale specifice domeniului bugetar CT2. Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală.

5. Rezultatele învățării

Cunoștințe

Studentul/absolventul:

Înțelege cadrul instituțional al procesului bugetar al UE.

- Are capacitatea de a explica structura instituțională.
- Distinge rolurile actorilor principali.

Studentul/absolventul:

Cunoaște etapele procesului bugetar (programare, adoptare, execuție, control).

- Descrie succesiunea etapelor.
- Explică importanța fiecărei faze.

Studentul/absolventul:

Identifică instituțiile implicate (Comisia, Consiliul, Parlamentul, Curtea de Conturi).

- Precizează atribuțiile acestora.
- Recunoaște interacțiunile dintre instituții.

Aptitudini

Studentul/absolventul:

Analizează mecanismele de alocare, executare și control al fondurilor.

- Evaluează eficiența proceselor bugetare.
- Identifică disfuncționalități.

Studentul/absolventul:

Elaborează scenarii și recomandări privind optimizarea etapelor.

- Propune ajustări în funcție de obiective.
- Argumentează soluțiile propuse.

Studentul/absolventul:

Utilizează instrumente de analiză a datelor bugetare.

- Interpretează rapoarte statistice.
- Aplică metode de evaluare comparativă.

Responsabilitate și autonomie

Studentul/absolventul:

Aplică norme și proceduri de responsabilitate financiară europeană.

- Respectă cerințele de conformitate.
- Utilizează bune practici europene.

Studentul/absolventul:

Coordonează activități de evaluare și raportare.

- Gestionează echipe de lucru.
- Monitorizează respectarea termenelor.

Studentul/absolventul:

Contribuie la transparență și bune practici în raportare.

- Publică rezultate în mod clar.
- Asigură accesibilitatea informațiilor.

Studentul/absolventul:

Înțelege rolul statelor membre în raport cu bugetul UE.

- Explică contribuțiile financiare naționale.
- Evidențiază obligațiile fiecărui stat.

Studentul/absolventul:

Recunoaște provocările și limitările procesului bugetar.

- Identifică dificultăți administrative.
- Analizează constrângeri financiare.

Studentul/absolventul:

Corelează obiectivele naționale cu exigențele bugetare europene.

- Analizează compatibilitatea strategiilor.
- Propune ajustări la nivel național.

Studentul/absolventul:

Propune soluții la nivel tehnic, administrativ și legislativ.

- Sugerează măsuri de eficientizare.
- Recomandă bune practici inovative.

Studentul/absolventul:

Se implică în formularea de strategii la nivel instituțional.

- Participă la dezbateri și consultări.
- Contribuie la redactarea planurilor.

Studentul/absolventul:

Respectă standardele etice și principiile de responsabilitate publică.

- Manifestă integritate profesională.
- Promovează responsabilitatea socială.

6. Obiectivele disciplinei (reiesind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Disciplina de studiu își propune ca obiectiv studierea într-o manieră comparativă a procesului bugetar la nivel central și local în țările din Uniunea Europeană. Studiarea disciplinei va avea astfel ca finalitate dobândirea de cunoștințe de specialitate, în vederea realizării orientării necesare în diversele profesii ce au și vor avea legătură cu domeniul financiar; • Cunoașterea unor termeni specifici disciplinei și utilizarea corectă a acestora: finanțe publice, bugete, finanțele UE comunitare, proces bugetar, controlul procesului bugetar etc.; • Implementarea ideii de necesitate a promovării și respectării legalității în administrarea banului public.
-----------------------------------	---

7. Conținutul predării și învățării

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
I. Procedura parlamentară de adoptare a proiectului de buget în Statele Membre ale Uniunii Europene 1.1. Corelația dintre structura bicamerală/unicamerală a parlamentelor și procedura legislativă bugetară 1.2. Rolul Parlamentului în procesul bugetar 1.3. Rolul comisiilor de buget-finanțe în procedura parlamentară bugetară 1.4. Limite legale privind competența Legislativului de amendare a bugetului	2	prelegere, explicație	B*
II. Procedura parlamentară privind adoptarea legilor bugetare anuale în România și procedura adoptării proiectului de buget în parlamentele Statelor Membre ale Uniunii Europene 2.1. Reglementări constituționale și legale referitoare la bugetul național și la procedura bugetară 2.2. Procedura parlamentară de examinare, dezbateri și adoptare a proiectelor bugetare 2.3. Executia bugetară 2.4. Controlul execuției bugetare 2.5. Aprobarea execuției bugetare 2.6. Proceduri de adoptare a proiectului de buget în Statele Membre ale Uniunii Europene (Austria, Belgia, ..., Ungaria) Error! Bookmark not defined.	2	prelegere, expunere	B*
III. Principalele taxe și impozite la nivel european 3.1. Impozitul pe profit în țările UE 3.2. Impozitul pe venit în țările UE 3.3. Taxa pe valoarea adăugată în țările UE 3.4. Impozitul pe avere în țările UE	3	prelegere, explicație	B*
IV. Sistemul cheltuielilor publice în țările UE 4.1. Considerații generale privind cheltuielile publice în UE 4.1.1. Noțiunea și clasificarea cheltuielilor publice 4.1.2. Determinanți și impactul asupra altor variabile 4.1.3. Analiza cheltuielilor publice 4.2. Componenta cheltuielilor în state membre ale UE 4.2.1. Dezvoltarea și componenta cheltuielilor publice în statele membre ale UE 4.2.2. Eficiența sectorului public 4.2.3. Factorii de mediu 4.3. Eficiența și eficacitatea cheltuielilor pentru educație și a cheltuielilor pentru cercetare și dezvoltare	4	prelegere, explicație	B*

V. Instituțiile supreme de audit 5.1. Relația dintre Parlament și Instituția supremă de audit 5.2. Numirea președinților/membrilor Instituției supreme de audit 5.3. Instituția supremă de audit și relația acesteia cu Parlamentul 5.4. Organizarea și funcționarea Instituției supreme de audit în Statele Membre ale Uniunii Europene (Austria, Belgia, ..., Ungaria)	3	prelegere, explicație	B*
--	---	-----------------------	----

B* - Bibliografie minimală recomandată

În limita timpului alocat pentru activitatea de studiu individual, titularul de disciplină (curs) recomandă studenților materiale/tematici bibliografice minimale din:

1. BOSTAN Ionel, *Proceduri bugetare la nivelul UE, Suport de curs*, Iași, 2025 (Volum academic In Press)
2. COSTEA Ioana Maria, *Fiscalitate europeană. Note de curs*, Ed. Hamangiu, 2016
3. DROSU ȘAGUNA Dan, RADU Daniela Iuliana, RADU Marius Eugen, *Drept financiar-fiscal. Legislația Uniunii Europene*, Ed. C.H. Beck, București, 2017
4. ECA, 2023, Instituțiile supreme de audit din UE și din statele membre ale acesteia – prezentare generală, <https://op.europa.eu/webpub/eca/book-state-audit/ro/#chapter1>
5. ECA, *Auditul bugetului UE – pe scurt. Prezentarea rapoartelor anuale pe 2023 ale Curții de Conturi Europene*, <https://eca.europa.eu/ro/>
6. ENACHE Marian, *Bugetele statelor Uniunii Europene*, Editura: Universul Juridic, 2016
7. GHERGHINA Simona, *Drept financiar public. Ediția 4*, Editura C.H. Beck, 2024
8. LAZAR Laura, *Dreptul UE. Selecție de jurisprudență relevantă*, Editura Universul Juridic, București, 2017
9. MALHERBE Philippe, *Elemente de drept fiscal internațional*, Editura Hamangiu, București, 2017
10. MINEA M. Șt., COSTAȘ C.F., *Drept financiar*, Vol. I, II, Ed. Wolters Kluwer, 2013
11. STROE Radu, ARMEANU D., *Finante*, ed. a II-a, ASE, București, 2014

Aplicații (seminar / laborator / lucrări practice / proiect)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
Seminar introductiv. Familiarizarea studenților cu conținutul tematic al disciplinei, prezentarea unor detalii organizatorice.	1	expunerea, instruirea	-
Conținutul bugetului de stat	2	conversația, dezbaterile	-
Aprobarea și execuția bugetului de stat în țările UE (Austria, Belgia, ..., Ungaria)	2	problematizarea	-
Execuția bugetelor publice locale țările UE	2	problematizarea	-
Impozitul pe profit în țările UE	2	conversația, exercițiul	-
Taxa pe valoarea adăugată în țările UE	2	conversația, dezbaterile	-
Componența cheltuielilor publice în state membre ale UE	2	conversația, problematizarea	-
Probleme de control și raportare în Statele Membre ale Uniunii Europene (Austria, Belgia, ..., Ungaria)	1	conversația, dezbaterile	

Bibliografie minimală recomandată

(Se adaugă aici și legislația financiar-bugetară a UE, care va fi pusă din timp la dispoziția studenților.)

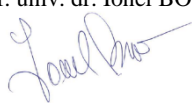
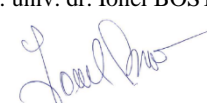
1. BOSTAN Ionel, *Proceduri bugetare la nivelul UE, Suport de curs*, Iași, 2025 (Volum academic In Press)
2. COSTEA Ioana Maria, *Fiscalitate europeană. Note de curs*, Ed. Hamangiu, 2016
3. DROSU ȘAGUNA Dan, RADU Daniela Iuliana, RADU Marius Eugen, *Drept financiar-fiscal. Legislația Uniunii Europene*, Ed. C.H. Beck, București, 2017
4. ECA, 2023, Instituțiile supreme de audit din UE și din statele membre ale acesteia – prezentare generală, <https://op.europa.eu/webpub/eca/book-state-audit/ro/#chapter1>
5. ECA, *Auditul bugetului UE – pe scurt. Prezentarea rapoartelor anuale pe 2023 ale Curții de Conturi Europene*, <https://eca.europa.eu/ro/>
6. ENACHE Marian, *Bugetele statelor Uniunii Europene*, Editura: Universul Juridic, 2016
7. GHERGHINA Simona, *Drept financiar public. Ediția 4*, Editura C.H. Beck, 2024
8. LAZAR Laura, *Dreptul UE. Selecție de jurisprudență relevantă*, Editura Universul Juridic, București, 2017
9. MALHERBE Philippe, *Elemente de drept fiscal internațional*, Editura Hamangiu, București, 2017
10. MINEA M. Șt., COSTAȘ C.F., *Drept financiar*, Vol. I, II, Ed. Wolters Kluwer, 2013
11. STROE Radu, ARMEANU D., *Finante*, ed. a II-a, ASE, București, 2014

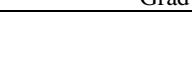
8. Evaluare

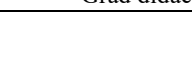
Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	- Aprofundarea, cunoașterea și înțelegerea conceptelor și a termenilor prezentați la curs; - Capacitatea de analiză și sinteză a studenților; - Calitatea și coerența tratării probelor de evaluare din perspectivă tematică;	Test docimologic	50%

Seminar	<ul style="list-style-type: none"> - Însușirea și explicarea noțiunilor prezentate la curs ; - Capacitatea de a explica și utiliza corect termenii și teoriile prezentate ; - Capacitatea de a opera cu cunoștințele asimilate ; - Participare activă la dezbateri de analiză și interpretare ; - Elaborarea și susținerea unui referat și prezentarea unei spețe pe baza activității de la seminar, a bibliografiei și notelor de curs. 	Evaluare continuă pe parcursul semestrului (pe baza activităților individuale și de grup susținute în cadrul seminariilor: prezentare de referat/ speță/ studii de caz/ eseu la una din temele discutate la curs).	50%
Laborator/ Lucrări practice			
Proiect			

Fișa disciplinei include, dacă este cazul, elemente adaptate persoanelor cu dizabilități, în funcție de tipul și gradul acestora.

Data completării	Grad didactic, nume, prenume, semnătura titularului de curs	Grad didactic, nume, prenume, semnătura titularului de aplicație
15.09.2025	Prof. univ. dr. Ionel BOSTAN 	Prof. univ. dr. Ionel BOSTAN

Data avizării	Grad didactic, nume, prenume, semnătura responsabilului de program
19.09.2025	Conf. univ. dr. Gabriela NEMȚOI

Data avizării în departament	Grad didactic, nume, prenume, semnătura directorului de departament
22.09.2025	Conf. univ. dr. Dumitrița Nicoleta FLOREA

Data aprobării în consiliul facultății	Grad didactic, nume, prenume, semnătura decanului
22.09.2025	Conf. univ. dr. Liana Teodora PASCARIU